

Reglement for utøvelsen av Forsvarets boligvirksomhet

fastsettes til bruk i Forsvaret

Oslo, 10. november 2015

Jan Erik Thoresen

Brigader

Sjef Forsvarets personell- og vernepliktssenter

Reglement for utøvelsen av Forsvarets boligvirksomhet

Metadata

KORTTITTEL:	Boligreglementet
SIKKERHETSGRADERING:	UGRADERT
HJEMMEL:	Instruks for sjef Vernepliktsverket av 2013-10-01 pkt. 3.2 bokst a kulepunkt 4. Bestemmelse om Forsvarets boligvirksomhet av 2015-11-01 pkt 1.5
GJELDER FOR:	Forsvaret, med unntak av Etterretningstjenesten
UTGIVER:	Sjef Forsvarets personell- og vernepliktsenter (FPVS)
FAGMYNDIGHET:	Sjef Forsvarsstaben/Personellavdelingen (FST/P)
FAGANSVAR:	Sjef Forsvarets personell- og vernepliktsenter (FPVS)
IKRAFTTREDELSE:	2015-12-01
FORRIGE VERSJON:	Reglement for utøvelsen av Forsvarets boligvirksomhet av 2013-12-01

Innhold

1 Innledning	5
1.1 FORMÅL	5
1.2 VIRKEOMRÅDE	5
1.3 FORHOLDET TIL BOLIGBESTEMMELSENE	5
1.4 DEFINISJONER OG FORKORTELSER	5
1.4.1 Forsvarets boligvirksomhet	5
1.4.2 Boområde	5
1.4.3 Kvarter	5
1.4.4 Samboerskap	5
1.4.5 Barn	5
1.4.6 Flytting	5
2 Ansvar og roller	6
2.1 FORSVARETS PERSONELL- OG VERNEPLIKTSSENTER	6
2.2 REGIONAL BOANSVARLIG MYNDIGHET (RBAM)	6
2.3 FORSVARSBYGG	6
2.4 REGIONALT BOLIGRÅD (RBOR)	6
3 Forsvarets botilbud	6
3.1 GENERELT	6
3.2 BOLIGER	6
3.3 KVARTER	7
3.4 ØREMERKET BOTILBUD	7
3.4.1 Embetsboliger	7
3.5 BRUKSENDRING MELLOM BOLIG OG KVARTER	7
3.5.1 Generelt	7
3.5.2 Ordinær bruksendring	8
3.5.3 Rutine ved bruksendring	8
3.5.4 Opphør av bruksendring	8
4 Fordeling og utleie generelt	8
4.1 UTLEIERANSVAR	8

4.2	GENERELLE LEIEBETINGELSER	8
4.3	FØRHOLDET TIL HUSLEIELOVEN.....	8
4.4	INFORMASJONS- OG DOKUMENTASJONSPLIKT	8
5	Målgruppen for botilbudet.....	9
5.1	HOVEDREGEL.....	9
5.2	PRESISERINGER.....	9
5.2.1	Permisjon.....	9
5.2.2	Organisasjonsendringer	9
5.2.3	Frikjøpte tillitsvalgte og verneombud.....	9
5.2.4	Gjeninntreden som befal	9
5.2.5	Plikttjenestebefal med omsorg for barn.....	9
5.2.6	Flytting før beordringstidspunkt	10
5.2.7	Søknad om botilbud i annet boområde enn søker tjenestegjør i	10
5.2.8	Personell med egen bolig	10
5.2.8.1	Spesielt for Oslo-området	10
5.2.9	Elever ved Grunnleggende officersutdanning (GOU)	10
6	Presiseringer vedrørende tildeling og utleie.....	10
6.1	STILLINGER TILLAGT RETT TIL BOTILBUD	10
6.1.1	DIF/BRA-sjef samt personell på Gruppe 1-nivå	10
6.1.2	Hundeførere	10
6.2	PERSONELL PÅ TJENESTE I INTERNASJONALE OPERASJONER	11
6.3	ØVRIG TJENESTE I UTLANDET, HERUNDER UTDANNELSE	11
6.4	PERSONELL BEORDRET TIL UTDANNELSE INNENLANDS.....	11
6.5	PERSONELL PÅ SJØTJENESTE OG MARITIM LUFTTJENESTE	11
6.6	TVUNGEN FLYTTING	11
6.7	BYTTESØKNAD	11
6.8	TO BEBOERE PÅ SAMME KVARTER.....	11
6.9	PERMISJON UTEN LØNN	11
6.10	FRABEORDRING ELLER OPPSIGELSE/AVSKJED I LEIEPERIODEN.....	11
6.11	VIDERE LEIE ETTER LEIETAKERS DØD	12
6.12	VIDERE LEIE ETTER SAMLIVSBRUDD	12
7	Leietid og forlengelse	12
7.1	BOTID - HOVEDREGEL.....	12
7.2	INNGÅELSE AV LEIEKONTRAKTER	12
7.3	FORLENGELSE AV LEIEKONTRAKTER	12
7.4	PENDLERE.....	13
8	Utleie ut over målgruppen.....	13
8.1	SØKNADER PÅ SPESIELT GRUNNLAG.....	13
8.2	KORTTIDSUTLEIE	13
8.3	TILFELDIG OVERNATTING PÅ KVARTER	13
9	Tildeling av boliger og kvarter	14
9.1	GENERELT.....	14
9.2	TILDELINGSRUTINER FOR BOLIGER	14
9.2.1	Kunngjøring av boligfordeling	14
9.2.2	Søknad om tildeling av bolig.....	14
9.2.3	Fornytt søknad	14
9.2.4	Poengberegning for boligsøkere.....	14
9.2.4.1	Grunnpoeng	14
9.2.4.2	Tjenestepoeng.....	14
9.2.4.3	Barnepoeng.....	15
9.2.4.4	Flyttepoeng	15
9.2.4.5	Ektefellepoeng.....	15

9.2.5 Fordeling av boligene	15
9.2.5.1 Prioritering av søkerne i boligfordelingen	15
9.2.5.2 Fordelingsvedtak	15
9.2.5.3 Underretning om vedtak	15
9.2.6 Klage på vedtak om fordeling av boliger.....	15
9.2.6.1 Klagebehandling i RBOR	16
9.3 TILDELINGSRUTINER FOR KVARTER.....	16
9.3.1 Søknad om tildeling av kvarter	16
9.3.2 Prioritering av søkere på fast kvarter.....	16
9.3.3 Fordeling av hybler	16
9.3.4 Prioritering av kortvarige aktiviteter	16
9.3.5 Tildeling av rom	17
9.3.6 Underretning om vedtak	17
9.3.7 Klage på anvist kvarter.....	17
10 Økonomiske forhold	17
10.1 HUSLEIE	17
10.2 HUSLEIEKOMPENSASJON	17
10.3 DEKNING AV MERUTGIFTER TIL HUSLEIE I SIVIL BOLIG.....	17
11 Støtte til egenetablering	17
11.1 LÅNEORDNINGER I FORSVARET OG STATEN	17
11.2 ØKONOMISK/JURIDISK INFORMASJON OG RÅDGIVNING	18
11.3 FORKJØPSRETT FOR EGENETABLERING VED SALG AV FORSVARETS BOLIGER.....	18
12 Dispensasjon	18
13 Ikrafttredelse	18

1 Innledning

1.1 Formål

Formålet med reglementet er å sikre forsvarlig og enhetlig boligvirksomhet i overensstemmelse med Forsvarets boligpolitikk.

1.2 Virkeområde

Reglementet gjelder for personell tilsatt i Forsvaret med tjenestested innenfor landets grenser.

1.3 Forholdet til Boligbestemmelsene

Boligbestemmelsene¹ gir føringer for praktisering og forvaltning av Forsvarets boligvirksomhet. Boligreglementet er fastsatt innenfor rammene av Boligbestemmelsene.

1.4 Definisjoner og forkortelser

1.4.1 Forsvarets boligvirksomhet

Boligvirksomheten omfatter alle sider av Forsvarets virksomhet knyttet til forvaltning og administrasjon av boliger og kvarter.

1.4.2 Boområde

Et boområde er det geografiske området som det i forhold til tjenestestedet er naturlig å bo i. Boområdene fastsettes av Forsvarets bolig- og velferdstjeneste (FPVS/FBVT) etter drøftinger med organisasjonene. Liste over boområder fremkommer av vedlegg A.

1.4.3 Kvarter

Kvarter benyttes som samlebetegnelse for militære etablissementer som benyttes som overnattingsrom, tilfeldig eller fast, for personell innenfor målgruppen for kvarter og som tilfredsstiller Forsvarets krav til utforming og standard, gitt i de til enhver tid gjeldende tariffavtaler.

1.4.4 Samboerskap

Samboerskap i henhold til dette reglement er sammenfallende med definisjonen angitt i Særavtale om merutgiftsdekning, ulempe- og risikokompensasjon for Forsvaret (Kompensasjonsavtalen). Hovedregelen er at samboerskap godtas som fast og varig når:

To personer har levd sammen i ekteskapslignende forhold, hvis det i Folkeregisteret fremgår at de har hatt samme bolig de siste 9 måneder,

eller

to personer har felles barn og felles bolig.

1.4.5 Barn

Egne eller ektefelle/samboer/partners barn/fosterbarn, til og med det året de fyller 20 år, samt dokumentert graviditet hos søker eller dennes ektefelle/samboer/partner.

1.4.6 Flytting

Når befal som følge av beordring til nytt boområde flytter inn i selvstendig bolig i det nye boområdet, defineres dette som flytting dersom beordringen er av minst ett års varighet (12 måneder).

---

¹ Bestemmelse om Forsvarets boligvirksomhet av 2015-11-01

2 Ansvar og roller

2.1 Forsvarets personell- og vernepliktssenter

Sjef Forsvarets personell- og vernepliktssenter har fagansvar for boligvirksomheten². Ansvaret utøves av sjef Forsvarets bolig- og velferdstjeneste.

2.2 Regional boansvarlig myndighet (RBAM)

Gjennomføringsansvaret for Forsvarets boligvirksomhet innenfor et boområde tillegges én DIF, i henhold til gjeldende struktur for lokale og regionale støttefunksjoner. Ansvarlig DIF betegnes Regional boansvarlig myndighet (RBAM). RBAM har ansvaret for behandling av søknader og vurderinger opp mot reglene i kapitlene 5-8 om målgrupper, forlengelser og unntak fra hovedreglene. DIF kan delegerer RBAMs ansvar og oppgaver til lokal avdeling.

Liste over boområder og RBAM følger i vedlegg A.

2.3 Forsvarsbygg

Forsvarsbygg leier ut boliger og kvarter til Forsvarets ansatte, og ivaretar kontraktsforholdet med leietaker. Samhandlingen mellom Forsvaret og Forsvarsbygg reguleres i sentral og lokale avtaler.

2.4 Regionalt boligråd (RBOR)

RBAM har ansvaret for at det opprettes RBOR som fordeler Forsvarets leieboliger. RBOR har også en rådgivende funksjon overfor RBAM i alle boligrelaterte saker innenfor RBORs geografiske ansvarsområde. Der hvor forholdene ligger til rette for dette, kan RBORs ansvar dekke flere boområder.

Vedtekter for RBOR følger i vedlegg B.

3 Forsvarets botilbud

3.1 Generelt

Forsvarets botilbud deles i kategoriene bolig og kvarter. Normalt skal botilbudet være lokalisert i hensiktsmessig nærhet til Forsvarets tjenestesteder. Botilbudet skal være tilpasset ulike bobehov, og ha kvalitet som er i samsvar med gjeldende lover og regler.

3.2 Boliger

Boliger tildeles for fast beboelse for en lengre tidsperiode. Boligene leies ut umøblert, med unntak av embetsboliger ([se pkt 3.4.1](#)). For blant annet å minske slitasjen på leieboligene, skal boligene normalt være utrustet slik at behov for fastmontasje fra leietakers side ikke er påkrevd.

---

² Instruks for sjef Vernepliktsverket av 2013-10-01 pkt. 3.2 bokstav a kulepkt. 4

3.3 Kvarter

Kvarter er ett eller flere rom, eller en liten hybelleilighet, som normalt er møblert og stilles til disposisjon for enkeltpersoner for kortere eller lengre tid. Kvarterstørrelsen skal normalt ikke overstige 40 m²bruksareal. Kvarter er gruppert i kategorier etter størrelse og planløsning.

Kategori	Hybel				Enkeltrom			
Beskrivelse	Med stue og eget soverom, kjøkken/kjøkkenkrok, dusj og WC.		Ett rom med kjøkken/kjøkkenkrok, ev to rom uten kjøkken/-krok. Dusj og WC. Kollektivleiligheter.		Med dusj og WC.		Vask, dusj og WC felles for 2-3 rom.	
Arealgrenser	1A	1B	2A	2B	3A	3B	4A	4B
	≥ 40m ²	≤ 39m ²	≥ 25m ²	≤ 24m ²	≥ 20m ²	≤ 19m ²	≥ 15m ²	≤ 14m ²

Rommene skal ha en tidsmessig standard og så langt mulig utrustes i henhold til standard for hotell i mellomklasse, se liste over inventar og utrustning i vedlegg C. Kjøledyrhold er normalt ikke tillatt. Rengjøring og vedlikehold ivaretas av utleier.

De til enhver tid gjeldende tariffavtaler fastsetter normene for tilfredsstillende kvarter.

3.4 Øremerket botilbud

I spesielle tilfeller kan boliger eller kvarter øremerkes til definerte stillinger eller formål ut fra sterkt tjenstlig behov, uavhengig av om stillingsinnehaver er i målgruppen eller ikke.

RBAM fremmer søknad om øremerking til FPVS/FBVT for avgjørelse. Boliger som benyttes til dette formålet, har normalt samme standard som vanlige leieboliger. Søknaden vedlegges uttalelse fra berørt avdeling og RBOR. Ved spesielle behov kan øremerking av bolig tidsavgrenses.

Øremerkede boliger tildeles administrativt av RBAM.

3.4.1 Embetsboliger

For spesielle stillinger kan FD pålegge boplikt i spesielt øremerkede boliger (embetsboliger). Vedlikehold av embetsboligene skal sikre at de er representative. Dette gjelder også møblering og utrustning i den offisielle del av boligene. I tillegg til å dekke et normalt boligbehov, skal de være tilpasset for representasjonsbehovet slik:

- Tilstrekkelig areal for bespisning og sosialt samvær for inntil 12 personer
- Kjøkken med areal og utrustning for tilberedning av mat for samme antall personer
- Hall med garderobe tilpasset samme antall personer
- Inntil 2 doble soverom for overnattingsgjester. Bad og toalett i tilknytning til hvert av rommene.

3.5 Bruksendring mellom bolig og kvarter

3.5.1 Generelt

Bruk av bolig som kvarter anses generelt som lite hensiktsmessig blant annet på grunn av kostnader ved selve omgjøringen, uhensiktsmessig drift og vedlikehold samt avstand til spisested og messe. Der det unntaksvis fremstår som mest hensiktsmessig, vil det likevel være adgang til å bruke boliger til kvarter. Grunnlaget for bruksendring skal alltid være manglende kvarterkapasitet.

3.5.2 Ordinær bruksendring

Når boliger bruksendres skal antall kvarter tilsvare antall soverom i boligen. Hver beboer skal ha sitt eget soverom, mens øvrige rom benyttes i fellesskap.

Leiligheter under 50 m² med kjøkken(-krok) og ett soverom kan brukes som hybel eller bolig.

3.5.3 Rutine ved bruksendring

Kortvarig bruksendring avgjøres av RBAM, i samråd med FB og RBOR, forutsatt at bruksendringen ikke medfører vesentlige bygningstekniske endringer.

Bruksendring av mer varig karakter eller som krever vesentlige bygningstekniske endringer avgjøres av FPVS. Søknaden fremmes av RBAM og skal inneholde opplysninger om hvilke tiltak som er vurdert for å dekke behovet på annen måte. Uttalelse fra RBOR og FB skal legges ved søknaden.

3.5.4 Opphør av bruksendring

Når forutsetningen for bruksendring er opphørt, skal bygget tilbakeføres til opprinnelig bruksformål.

4 Fordeling og utleie generelt

4.1 Utleieransvar

FB ivaretar utleieransvaret overfor personellet som benytter botilbudet.

4.2 Generelle leiebetingelser

Alle leieforhold er tidsbegrensede, og gjensidig oppsigelsesfrist er fire måneder.

Forsvarets boliger og kvarter skal ikke inngå som en del av den enkeltes ansettelsesvilkår, med unntak av stillinger tillagt rett til botilbud og embetsboliger.

Personell kan normalt ikke tildeles/leie flere botilbud samtidig. Unntak fra hovedregelen kan gjøres i medhold av pkt. [5.2.6](#), [6.10](#), [8.1](#) og [12](#).

Vesentlig mislighold av leiebetingelsene kan medføre at Forsvaret som arbeidsgiver involveres i saken.

4.3 Forholdet til Husleieloven

Leieforholdene for Forsvarets boliger og kvarter kommer inn under bestemmelsene i husleielovens³ § 11-3 om tjenesteboliger, som gir leietaker færre rettigheter enn ved ordinære leieforhold. Lovens minstetid på 3 år for inngåelse av tidsbestemte kontrakter kan fravikes med bakgrunn i boligvirksomhetens målsetting. Forholdet skal fremgå av leiekontrakten.

4.4 Informasjons- og dokumentasjonsplikt

Søker er forpliktet til å synliggjøre alle opplysninger som er relevante for behandling av bolig- eller kvartersøknaden. Leietaker skal melde fra til utleier om alle endringer i de forhold som har vært og er avgjørende for leieforholdet. Brudd på informasjonsplikten kan få konsekvenser for leieforholdet.

Søker skal sannsynliggjøre opplysninger som fremkommer av bolig- eller kvartersøknaden, og som ikke kan dokumenteres av lokalt personellkontor.

Ytelser som feilaktig er utbetalt eller mottatt på grunn av manglende oppfyllelse av informasjonsplikten kan medføre trekk i lønn.⁴

---

³ Lov 1999-03-26 nr. 17 om husleieavtaler

⁴ Jf. lov 2005-06-17 nr. 62 om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern § 14-15

5 Målgruppen for botilbudet

5.1 Hovedregel

Målgruppen for Forsvarets boliger og kvarter er følgende personellkategorier:

- Befal som gis disponering som medfører flytting til nytt boområde
- Allerede tilsatt personell som endrer tilsetningsvilkår til yrkes- eller avdelingsbefal.
- Grenaderer og matroser (vervede)
- Vernepliktig akademisk befal
- Fast tilsatt sivilt personell som må flytte som følge av omstilling

Tildeling av bolig forutsetter beordring av minst 12 måneders varighet. Unntak gjøres for vernepliktig akademisk befal.⁵

Følgende personell er kun i målgruppen for kvarter:

- Midlertidig tilsatt befal (kontraktsbefal, engasjert befal)
- Yrkes- og avdelingsbefal med disponering mindre enn 12 måneder
- Personell som lånes ut til prosjekter
- Militære lærlinger med kontrakt, og lærling befal, etter fullført førstegangstjeneste

Personellet forblir i målgruppen så lenge de har leiekontrakt innenfor botidsbegrensning gitt i Boligbestemmelsene.

5.2 Presiseringer

5.2.1 Permisjon

Personell som avvikler permisjon med lønn inngår i målgruppen.

Personell som avvikler permisjon uten lønn inngår ikke i målgruppen. Se også [pkt 6.9](#).

5.2.2 Organisasjonsendringer

Når organisasjonsendringer fører til at avdelinger (arbeidsstedet) flyttes utenfor opprinnelig tjenestedistrikt, skal de ansatte, militære og sivile, som flytter med avdelingen, gis et botilbud på det nye stedet uten å måtte konkurrere om bolig eller kvarter med øvrige ansatte i boområdet.

Ved flytting eller nedleggelse av avdelinger åpnes det for å forlenge eksisterende leiekontrakter ut over normale leietidsbegrensninger, hvis forlengelsen anses nødvendig for å opprettholde virksomheten i en begrenset tid fram til flytting/nedleggelse.

5.2.3 Frikjøpte tillitsvalgte og verneombud

Dersom frikjøpt tillitsvalgt eller verneombud som følge av vervet må flytte, gis sivilt og militært personell rett til å søke botilbud på de samme betingelser som yrkesbefal.

5.2.4 Gjeninntreden som befal

Befal som gjeninntreter etter permisjon eller re-rekrutteres er i målgruppen.

5.2.5 Plikttjenestebefal med omsorg for barn

Plikttjenestebefal med omsorg for barn kan tildeles bolig selv om beordringen er kortere enn 12 måneder.

---

⁵ Reglement for forvaltning av vernepliktig akademisk befal av 2012-12-01 pkt. 7

5.2.6 Flytting før beordringstidspunkt

Yrkes- og avdelingsbefal/personell med endret tjenestedistrikt som har fått innvilget forhåndsflytting i henhold til bestemmelsene i Kompensasjonsavtalen, inngår i målgruppen. Det samme gjelder personell som har fått beordring og flytter inntil 3 måneder før beordringstidspunktet.

5.2.7 Søknad om botilbud i annet boområde enn søker tjenestegjør i

Personellet er i målgruppen for å søke bolig i det boområdet de tilbeordres, samt innenfor nærliggende boområder som ligger i slik avstand fra tjenestestedet at det er mulig å reise frem og tilbake daglig, og hvor personellet tar sin døgnhvile. Slike søknader skal ikke fortrengte søkere som tjenestegjør innenfor boområdet. Avslag på slike søknader hjemler ikke sivil husleiestøtte, [ref pkt 10.3](#).

5.2.8 Personell med egen bolig

Personell i husstand som eier eller erverver tilfredsstillende bolig i boområdet og kan disponere denne for eget boligformål, skal ikke uten særlig grunn tildeles eller beholde Forsvarets botilbud. Den enkelte leietaker er selv ansvarlig for å melde inn erverv av denne typen til RBAM. RBOR vurderer og avgjør om søkerens bolig er tilfredsstillende. Vurderingen skal blant annet baseres på boligens størrelse og søkers dokumenterte behov. Dersom personellet mener den ervervede boligen ikke er å anse som tilfredsstillende, må dette meddeles skriftlig til RBAM.

5.2.8.1 Spesielt for Oslo-området

For personell som tjenestegjør innenfor Oslo kommune, gjelder boområdegrensene som angitt i Kompensasjonsavtalen.

5.2.9 Elever ved grunnleggende offisersutdanning (GOU)

Personell som tilbeordres GOU er i målgruppen uavhengig av om beordringen medfører flytting eller ikke. Disponering etter fullført GOU vurderes på lik linje med øvrige beordringer.

6 Presiseringer vedrørende tildeling og utleie

6.1 Stillinger tillagt rett til botilbud

6.1.1 DIF/BRA-sjef samt personell på Gruppe 1-nivå

DIF/BRA-sjef, samt personell på Gruppe 1-nivå (oberst/kommandør og høyere), er tillagt rett til botilbud. Dette personellet skal tildeles bolig eller kvarter på tjenestestedet uavhengig av oppnådd poengsum.

Boliger og kvarter som benyttes til dette formålet, har samme standard som Forsvarets øvrige botilbud.

Rettigheten faller bort hvis vedkommende eier egen tilfredsstillende bolig innenfor boområdet, [jf pkt 5.2.8](#).

6.1.2 Hundeførere

Personell i stillinger med døgnansvar for tjenestehund er tillagt rett til bolig uavhengig av oppnådd poengsum. Boligen skal i utgangspunktet ha samme standard som Forsvarets øvrige boliger, men minimum ha to soverom, av hensyn til hunden. Boligen skal også ha garasje/carport/biloppstillingsplass, der hundefører er satt opp med tjenestebil.

Rettigheten faller bort hvis vedkommende eier egen tilfredsstillende bolig innenfor boområdet.

6.2 Personell på tjeneste i internasjonale operasjoner

For beboere i bolig eller kvarter som tjenestegjør i internasjonale operasjoner, se forskrift om tjenestegjøring i internasjonale operasjoner⁶ § 29 om boligforhold.

6.3 Øvrig tjeneste i utlandet, herunder utdanning

Militært personell som tjenestegjør innenfor rammen av Særavtale om tillegg, godtgjøringer og ytelser for Forsvarets militære og sivile personell ved stasjoner og NATO staber i utlandet likestilles med personell som beordres til nytt boområde, når de avslutter denne tjenesten / beordres til ny stilling innenlands.

6.4 Personell beordret til utdanning innenlands

Militært personell beordret til militær eller sivil utdanning i Norge, kan velge mellom sitt siste boområde, utdanningsstedets boområde, eller det boområdet det er tjenestemessig naturlig å flytte til etter endt utdanning. Det gis ingen forlenget leietid ut over maksimal botid, [jf pkt 7.3](#), for personell som velger å fortsette boforholdet i sitt siste boområde.

6.5 Personell på sjøtjeneste og maritim lufttjeneste

Militært personell på sjøtjeneste og besetning på helikopter i kystvakttjenesten kan velge mellom sitt siste boområde, tjenestestedets boområde og det boområdet det er tjenestemessig naturlig å flytte til ved ny beordring. Det gis ingen forlenget leietid ut over maksimal botid, [jf pkt 7.3](#), for personell som velger å fortsette boforholdet i sitt siste boområde.

6.6 Tvungen flytting

Når større vedlikeholdstiltak eller utrangering/avhending (salg) av boliger gjør det nødvendig at et leieforhold bringes til opphør innenfor normert botid, skal leietaker så langt mulig skaffes erstatningsbolig som tilfredsstillende familiens/personellets behov.

6.7 Byttesøknad

Søknad om bytte til annen bolig eller annet kvarter innvilges normalt ikke, men kan vurderes dersom boligen ikke lenger er tilfredsstillende, for eksempel grunnet familieførøkelse.

6.8 To beboere på samme kvarter

To kvartersøkere som begge er i målgruppen for kvarter, kan etter søknad tildeles kvarter sammen. Hvis den ene leietakeren flytter ut, økes leien til 100 % for den som blir boende igjen alene.

6.9 Permisjon uten lønn

Personell som avvikler permisjon uten lønn har normalt ikke krav på å beholde Forsvarets botilbud. Leietaker med permisjon uten lønn i inntil 12 måneder kan unntaksvis og etter skriftlig søknad til RBAM gis anledning til å fortsette sitt leieforhold innenfor den opprinnelige leiekontraktens varighet. Søknaden skal være begrunnet i reelle behov for søkeren og dens familie.

6.10 Frabeordring eller oppsigelse/avskjed i leieperioden

Fast beordring til nytt boområde eller oppsigelse/avskjed medfører bortfall av leieforholdet, iht. husleieloven. Leietaker kan unntaksvis og etter skriftlig søknad gis anledning til å fortsette sitt leieforhold innenfor kontraktens varighet, men ikke i mer enn 12 måneder. RBAM er tillagt avgjørelsesmyndighet og fastsetter leietiden.

Personell som slutter i Forsvaret tilkommer ikke husleiekompensasjon.

Personell som mottar midlertidig beordring av inntil 12 måneders varighet til stilling tilknyttet annet boområde, har rett til å fortsette sitt leieforhold i bolig på sitt faste tjenestested innenfor den opprinnelige kontraktens varighet. Flere påfølgende midlertidige beordringer hjemler ikke

---

⁶ 2004-12-10 nr. 1643

utvidelse av denne retten. Denne begrensningen gjelder også for leieforhold inngått med innehaver av stilling tillagt øremerket botilbud, samt stilling tillagt rett til botilbud.

Personell som bebor kvarter og som i løpet av leieperioden mottar beordring (fast eller midlertidig) til nytt boområde vil normalt ikke få beholde sitt leieforhold i kvarteret ut over tidspunkt for ny beordring.

6.11 Videre leie etter leietakers død

Gjenlevende ektefelle/samboer/partner kan beholde felles bolig etter leietakers død, i inntil 12 måneder.

6.12 Videre leie etter samlivsbrudd

Ved samlivsbrudd står partene fritt til å velge hvem som blir boende igjen i parets felles bolig. Hvis den part som er ansatt i Forsvaret flytter ut ved samlivsbrudd/separasjon/skilsmiss, kan botilbudet beholdes av den gjenboende part i inntil 12 måneder innenfor den eksisterende leiekontraktens varighet. En slik disposisjon begrenser ikke den utflyttede parts mulighet til å få tildelt ny bolig. Husleiekompensasjon gis bare til personell i målgruppen.

7 Leietid og forlengelse

7.1 Botid - hovedregel

Avdelingsbefal (inntil fylte 35/38 år) og grenaderer/matroser kan benytte Forsvarets botilbud i hele sin tilsettingsperiode.

Botid for annet personell i målgruppen er begrenset til beordringens varighet, inntil 5 år.

Botiden beregnes fra den dato personellet ble beordret til boområdet, uavhengig av om personellet faktisk benytter botilbudet. For personell som er innvilget forhåndsflytting i henhold til bestemmelsene i Kompensasjonsavtalen, beregnes leietid fra flyttedato.

7.2 Inngåelse av leiekontrakter

Alle leiekontrakter skal være skriftlige og tidsbestemte.

Leiekontrakt skal normalt inngås for minimum tre, maksimum fem år, ev begrenses til beordringens varighet ved kortere beordring enn tre år. For stillinger tillagt øremerket botilbud samt leietakere i stilling med rett til botilbud, gis tidsbestemt leiekontrakt lik embetsperioden/beordringsperioden.

7.3 Forlengelse av leiekontrakter

Forlengelse av leieforhold ut over tre måneder krever søknad om forlengelse og ny skriftlig leiekontrakt.

Avdelingsbefal vil etter søknad få forlenget sitt boforhold med inntil tre år av gangen. Grenaderer og matroser som gis ny arbeidsavtale, vil etter søknad få forlenget sitt boforhold for den nye kontraktsperioden.

For annet personell er det unntaksvis en begrenset mulighet til nødvendig kontraktsforlengelse ut over fem års botid, for å imøtekomme Forsvarets behov. Forlengelse kan bare innvilges på bakgrunn av skriftlig søknad hvor behov dokumenteres. RBOR er tillagt avgjørelsesmyndighet og fastsetter leietiden. Leiekontrakten kan ikke forlenges i mer enn tre år.

Forlengelse for å imøtekomme Forsvarets behov hjemler utbetaling av husleiekompensasjon.

Andre forlengelser gis som korttidskontrakt, [ref pkt 8.2](#), og hjemler ikke husleiekompensasjon.

Personell beordret til utdannelse, sjøtjeneste eller maritim lufttjeneste som velger å fortsette boforholdet i sitt siste boområde, samt personell som avvikler plikttjeneste etter

flyger/navigatørutdanning, vil etter søknad normalt få forlenget sitt boforhold innenfor maksimal botid. Personell med tidsbegrenset beordring gis leietid i hele beordringsperioden.

7.4 Pendlere

Personell som bebor kvarter og pendler, vil normalt få forlenget leiekontrakten på kvarteret så lenge de pendler. Forlengelsen innvilges administrativt av FB. Kompensasjonsavtalen bestemmer hvem som har pendlerstatus og hvor lenge vedkommende har fritt kvarter.

8 Utleie ut over målgruppen

8.1 Søknader på spesielt grunnlag

Uten hensyn til målgruppe og poengsum, kan personell tildeles, beholde eller bytte Forsvarets botilbud i følgende situasjoner:

- Sosiale forhold som alvorlig sykdom/funksjonshemming, helsefarlige boforhold eller annen tungtveiende sosial situasjon.
- Strengt tjenstlige forhold som er avgjørende for å kunne opprettholde virksomhetskritisk aktivitet. Skriftlig vurdering fra vedkommendes DIF-sjef må foreligge.

Søknader under dette punkt skal dokumenteres særskilt med hensyn til de påberopte årsaker. Det offentlige ansvar med hensyn til tilrettelegging skal vurderes spesielt. Avgjørelsesmyndighet er tillagt RBOR, som også fastsetter leietiden. FPVS/FBVT skal informeres skriftlig om tildelinger på dette grunnlag.

Husleien er samme som for personell i målgruppen, og personellet tilkommer husleiekompensasjon.

8.2 Korttidsutleie

Ved ledig kapasitet kan utleie til alt personell i Forsvaret finne sted på korttidskontrakt. Kontraktslengden skal begrenses i samsvar med behovet og normalt ikke overskride 12 måneder, og maksimal total leietid er 2 år. Søknad fremmes RBAM.

Ved utleie til personell utenfor målgruppen benyttes husleie på samme nivå som ved utleie til personell innenfor målgruppen. Utleie til personell utenfor målgruppen hjemler ikke utbetaling av husleiekompensasjon.

Utleie til personell som Forsvaret ikke har et arbeidsgiverforhold til, er normalt ikke tillatt.

8.3 Tilfeldig overnatting på kvarter

Ved avvikling av kurs, øvelser, konferanser, møter og andre pålagte tjenesteoppdrag i Forsvarets regi kan kvarter benyttes for å forlegge deltakere, forelesere, møteledere etc.

Ved ledig kapasitet kan kvarter leies ut til ansatte og pensjonister ved ikke pålagt aktivitet (bryllup, gjenforening, ferie etc).

Utleie av kvarter til personell uten tilknytning til Forsvaret er normalt ikke tillatt, da Forsvaret ikke skal konkurrere med privat næringsliv. Ved ledig kapasitet kan utleie til personell fra andre statsetater tillates.

Rutiner knyttet til håndtering av tilfeldig overnatting fastsettes av den enkelte RBAM innenfor rammen av overordnede bestemmelser.

9 Tildeling av boliger og kvarter

9.1 Generelt

Boliger tildeles av RBOR etter søknad og poeng, i fordelingsrunder. Kvarter tildeles av FB, i henhold til lokale tildelingsregler fastsatt av Forsvaret, jf kap 9.3. Søknad om fast kvarter behandles av RBAM før tildeling.

9.2 Tildelingsrutiner for boliger

9.2.1 Kunngjøring av boligfordeling

FB avgjør og meddeler RBOR hvilke boliger som blir ledige og klargjort til fordeling. RBAM er ansvarlig for kunngjøring av boligfordelingen og administrativ tilrettelegging av fordelingsmøter.

Fordelingsmøtene skal koordineres med personell disponeringsrundene og det skal tilstrebes å ferdigstille behandlingen i RBOR så tidlig som mulig sett opp mot rundenes hovedbeordringstidspunkt.

9.2.2 Søknad om tildeling av bolig

Søknad om Forsvarets bolig fremmes på blankett Bolig- og kvartersøknad⁷. Dette gjelder også søkere i stillinger tillagt rett til botilbud. Søknaden sendes ansvarlig RBAM i boområdet det skal flyttes til.

Søknad om bolig kan fremmes når beordringen foreligger.

Personell ansvarlige der søkeren tjenestegjør før flyttingen, skal kontrollere og attestere de tjenstlige opplysninger. Søker skal dokumentere opplysninger av ikke tjenstlig karakter samt tjenstlige opplysninger personell ansvarlig ikke har tilgang til.

9.2.3 Fornytt søknad

Søknader fra personell som takker nei til et botilbud, eller som ikke når opp i konkurransen, blir ikke automatisk videreført til senere fordelingsrunder. Dersom søknaden ønskes opprettholdt ved neste fordeling, må dette meddeles skriftlig.

9.2.4 Poengberegning for boligsøkere

Poeng beregnes frem til felles dato for alle søkere i samme fordelingsrunde, normalt disponeringsrundens hovedbeordringsdato. Angjeldende beordring medregnes. Poengberegningen praktiseres likt for alle kategorier personell i Forsvaret.

9.2.4.1 Grunnpoeng

Alt personell i målgruppen gis grunnpoeng relatert til alder i henhold til disse intervallene:

Til og med 30 år: 300 p, fra 31 til og med 39 år: 200 p, fra 40 år: 100 p.

Enslige søkere med daglig omsorg (50 % eller mer) for barn gis i stedet 500 grunnpoeng uansett alder. Det er en forutsetning at barnet bor fast i søkerens bopel.

9.2.4.2 Tjenestepoeng

For tjeneste som befal/grenader/matros i Forsvaret gis 1 poeng pr måneder inntil maksimalt 120 tjenestepoeng. Godkjent tjenesteansiennitet for sivilt personell som flytter på grunn av omstilling og ved tilsetting av sivile i offiserstillinger regnes også likt med tjeneste.

---

⁷ BI 0801

9.2.4.3 Barnepoeng

Søker gis 200 poeng pr barn som bor fast hos søker eller barn søkeren eller dennes ektefelle/samboer/partner utøver samværsrett med. Likeså gis 200 poeng pr ufødt barn ved dokumentert graviditet hos søker eller dennes ektefelle/samboer/partner.

Barn gir poeng til og med det året de fyller 20 år.

9.2.4.4 Flyttepoeng

Det gis 30 poeng pr flytting til nytt boområde. Inntil 5 flyttinger er poenggivende. Beordringens varighet må være minimum 12 måneder. Sivilt personell som må flytte på grunn av omstilling, gis poeng for hver flytting til nytt boområde som følge av tiltredelse av ny stilling i Forsvaret.

9.2.4.5 Ektefellepoeng

Det gis 150 poeng for ektefelle/samboer/partner.

Familier der begge er befal/grenader/matros gis i stedet 300 poeng for ektefelle/samboer/partner til søker.

9.2.5 Fordeling av boligene

9.2.5.1 Prioritering av søkerne i boligfordelingen

Hvem som blir tilbudt bolig i den aktuelle fordelingsomgangen, avgjøres på grunnlag av poeng eller på spesielt grunnlag. Poengene avgjør bare hvem som skal tildeles, ikke hvilket botilbud vedkommende får. Søkere i stilling tillagt rett til botilbud skal gis botilbud uavhengig av oppnådd poengsum.

Ved fordelingen skal RBOR ta hensyn til den enkeltes bobehov, med hovedvekt på blant annet familiens størrelse og sammensetning, barns alder, avstand til skole og barnehage, søkerens livsfase (jf. Forsvarets karrieropolitikk) med mer. Forhold som delt daglig omsorg og samværsordninger skal vektlegges.

Plassbehov knyttet til inventar skal normalt ikke vektlegges.

RBOR skal foreta en selvstendig og objektiv vurdering som grunnlag for avgjørelsen. Under ellers tilnærmet like forhold skal ønsker og behov fra personell i stilling tillagt rett til botilbud prioriteres.

9.2.5.2 Fordelingsvedtak

RBOR fatter skriftlig vedtak om fordelingen i møte, i henhold til vedtekter for RBOR.

9.2.5.3 Underretning om vedtak

RBAM er ansvarlig for å underrette berørte parter skriftlig om resultatet fra fordelingsmøtet i RBOR. Underretningen skal inneholde informasjon om klageadgang.

9.2.6 Klage på vedtak om fordeling av boliger

Alle som berøres av vedtaket er parter og kan påklage RBORs avgjørelse. En eventuell klage må fremsendes skriftlig til RBOR innen 14 dager etter at underretning om vedtaket er mottatt, eller det er rimelig å anta at underretning er mottatt. Klagen skal inneholde opplysninger om hva det klages over, hvorfor det klages og hvilken endring som ønskes.

En klage utsetter fordeling i inntil 6 uker fra opprinnelig vedtak.

Innsynsrett gis tilsvarende forvaltningslovens⁸ bestemmelser.

---

⁸ Lov 1967-02-10

9.2.6.1 Klagebehandling i RBOR

Alle saker skal primært søkes løst på lokalt nivå. RBOR skal behandle eventuell klage uten ugrunnet opphold. Klage som fremsettes på et urealistisk eller feilaktig grunnlag, skal avklares med klageren, og søkes avsluttet av RBOR. RBOR kan omgjøre sitt vedtak hvis klagen er tilstrekkelig begrunnet. Innenfor en frist på 6 uker fra opprinnelig vedtak, kan endringen gjøres gjeldende med virkning også for andre berørte parter. RBAM er ansvarlig for å underrette alle berørte parter skriftlig ved en eventuell omgjøring av tidligere vedtak. Etter utløpet av 6-ukersfristen må endring ikke skje til skade for øvrige søkere.

Lokalt kan man komme frem til alternative løsninger, såfremt alle berørte parter aksepterer dette og løsningen er i tråd med gjeldende regelverk. Hvis klagen ikke fører frem (enten ved endret vedtak eller annen løsning), skal klagen med kopi av alle relevante dokumenter videresendes til FPVS/FBVT, uten ugrunnet opphold, dersom klageren ønsker dette.

9.3 Tildelingsrutiner for kvarter

9.3.1 Søknad om tildeling av kvarter

Søknad om Forsvarets kvarter fremmes på blankett Bolig- og kvartersøknad⁹. Søknaden sendes RBAM i boområdet det skal flyttes til.

Personellansvarlig der søkeren tjenestegjør før flyttingen, skal kontrollere og attestere de tjenstlige opplysninger.

Søker er selv ansvarlig for å dokumentere opplysninger av ikke tjenstlig karakter samt tjenstlige opplysninger personellansvarlig ikke har tilgang til.

9.3.2 Prioritering av søkere på fast kvarter

Hvem som tilbys kvarter avgjøres på grunnlag av rettigheter og tilgjengelige kvarter.

RBAM skal fastsette lokale tildelingsregler for alle kvarterkapasiteter innenfor boansvarsområdet. Reglene kan beskrive fordeling av rommene ut fra ulike personellkategorier, og fastsette regler for bytte til større/bedre kvarter. Reglene skal forelegges RBOR for uttalelse før iverksetting.

Følgende hovedmomenter skal vektlegges:

- Stilling tillagt rett til bolig, men personellet velger kvarter
- Kvarterets beliggenhet i forhold til arbeidsstedet
- Pendlersituasjon
- Tjenesteansiennitet

Spesielle behov bør tas hensyn til, for søkere som tildeles botilbud på spesielt grunnlag [i henhold til pkt 8.1](#).

Behov for å motta besøk bør/kan løses ved fristilling av tilleggsrom.

9.3.3 Fordeling av hybler

Hybler er kvarter av klasse 1 og 2, dvs større kvarter med kjøkken/-krok og/eller soverom. RBAM kan velge å fordele disse gjennom egne fordelingsrunder.

9.3.4 Prioritering av kortvarige aktiviteter

RBAM skal, i samarbeid med FB og avdelingene innenfor boområdet, prioritere ledige kvarter mellom ulike kortvarige aktiviteter som øvelser, kurs etc.

---

⁹ BI 0801

9.3.5 Tildeling av rom

FB tildeler rom ut fra RBAMs anbefaling og lokale tildelingsregler. Lokal avdeling kan selv foreta tildelingen og forvalte leieforholdet, hvis dette er avtalt i lokal samhandlingsavtale mellom RBAM og FB.

9.3.6 Underretning om vedtak

FB ev RBAM er ansvarlig for å underrette berørte parter skriftlig om resultatet av kvarterfordelingen, i henhold til ansvarsfordelingen i lokal samhandlingsavtale.

9.3.7 Klage på anvist kvarter

Klage på anvist kvarter eller på avslått søknad om kvarter, rettes til RBAM. Klagen skal - hvis søkeren ønsker det - forelegges RBOR for uttalelse før saken avgjøres av RBAM.

10 Økonomiske forhold

10.1 Husleie

Forsvaret fastsetter husleie for fast beboelse av boliger og kvarter. Husleien er ikke gjenstand for fordelsbeskatning.

Leien betales fra beordringsdato, eller fra et avtalt tidligere innflyttingstidspunkt.

Samlet leibeløp vil bestå av beregnet husleie samt ev tilleggsbeløp for garasje/carport, kabel-TV mv, og er obligatorisk for boenheter som har dette. Leietaker betaler selv energi, telefon og ev TV-abonnement, utøver kontraktsmessig vedlikehold og deltar i felles miljøtiltak/dugnad.

Kvarterleie er inkludert renhold, møblering, sengetøy og forbruksmateriell iht vedlegg C Inventar på kvarter.

Husleien indeksreguleres årlig.

For tilfeldig overnatting på kvarter gjelder egen døgnset.

10.2 Husleiekompensasjon

Personellet er gjennom tariffavtale (særavtale) gitt en skattepliktig kompensasjonsordning for leie av Forsvarets boliger. Rammene for ordningen er som følger:

- Baseres på Forsvarets husleiemodell
- Husleiekompensasjonens størrelse følger husleiereguleringene
- Kompensasjonen utbetales over lønn
- Kompensasjon gis bare til personell i målgruppen, og på spesielt grunnlag etter pkt [8.1](#).

10.3 Dekning av merutgifter til husleie i sivil bolig

Kompensasjonsavtalen samt Særavtale om økonomiske vilkår ved endret tjenestested mv gir, under gitte forutsetninger, hjemmel for delvis kompensasjon av merutgifter til husleie i sivil bolig dersom militært botilbud ikke er tilgjengelig.

11 Støtte til egenetablering

11.1 Låneordninger i Forsvaret og staten

For å oppfordre til etablering i egen bolig har staten og Forsvaret egne låneordninger. Staten tilbyr gjennom Statens pensjonskasse boliglån til alle ansatte i staten. I tillegg tilbyr FPVS/FBVT alt befal boliglån i Befalens låneordning del I og del II. Del I er et ordinært boliglån, mens del II er et usikret lån som kan benyttes til styrking av egenkapital.

For utfyllende beskrivelse av låneordningene, henvises det til Boligfinansieringsheftet som utgis av FPVS/FBVT, og samt informasjon på intranett, www.spk.no og www.forsvaret.no.

11.2 Økonomisk/juridisk informasjon og rådgivning

FPVS/FBVT gir personlig økonomisk og juridisk rådgivning. Rådgivningstjenesten har som målsetting å fremme personelletts egenetablering i bolig, og gi generell rådgivning for å bedre personelletts økonomiske situasjon. Rådgivningen gjennomføres på bakgrunn av henvendelser pr telefon, brev, ved personlig fremmøte. FPVS/FBVT gjennomfører også stands og orienteringer ved Forsvarets avdelinger. Det er også utarbeidet økonomiske og juridiske rådgivningshefter.

Det presiseres at FPVS/FBVT ikke opptreter som partsrepresentant ved tvister med motpart, ved forvaltningsklager eller ved søksmål for domstolene.

11.3 Forkjøpsrett for egenetablering ved salg av Forsvarets boliger

Fast ansatt personell i Forsvaret gis tilbud om kjøp av bolig under forutsetning av at de bor i den aktuelle boligen når denne vedtas solgt som bolig. Etter fagmyndighetens vurdering, i samråd med lokalt boligråd, kan den ansatte tilbys kjøp av en bolig med tilsvarende standard i samme boområde dersom dette er den mest hensiktsmessige løsningen for Forsvaret. Boligen selges til markedspris fastsatt ved takst.

Boligen klausuleres med forkjøpsrett for Forsvaret i to år ved videresalg. Dersom forkjøpsretten gjøres gjeldende, har Forsvaret krav på å kjøpe eiendommen tilbake for opprinnelig salgssum.

Forkjøpsretten kan kun benyttes ved ett kjøp. Dette gjelder ikke dersom to enheter skal slå sammen til en, eller dersom den forsvarsansatte skal etablere ny bopel i et annet av Forsvarets boområder i forbindelse med tjenestemessig flytting dit. Den forsvarsansatte kan ikke forbli eier av den boligen/tomten som var anskaffet tidligere dersom vedkommende får benytte prioritetsregelen ved kjøp av bolig/tomt på nytt tjenestested.

12 Dispensasjon

FPVS/FBVT kan i særskilte tilfeller dispensere fra Boligreglementet. Eventuelle dispensasjonssøknader fra berørte parter skal fremmes gjennom RBAM, som skal behandle de enkelte søknader i samarbeid med RBOR og vurdere fremsendelse til FPVS/FBVT. Ved uenighet kan RBOR kreve at søknaden fremsendes. Alle søknader som fremmes gjennom RBAM skal vedlegges uttalelse fra RBOR.

13 Ikrafttredelse

Reglement for utøvelsen av Forsvarets boligvirksomhet trer i kraft 2015-12-01. Samtidig settes Reglement for utøvelsen av Forsvarets boligvirksomhet av 2013-12-01 ut av kraft.